

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

Decisiones Miscellanæ

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio VIII. Argumentum. Exponitur quid, & quotuplex sit Maleficium? Quæ circumstantiæ sint perquirendæ à Confessario circa hoc peccatum? Quæ censuræ latæ sint contra maleficos? Remedia præservandi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94626](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94626)

majoris valoris est, ut ex *Delrio lib. 6. & Marchant. lib. 3. tract. 3. lect. 2.* 4. Quod suadeant Parochi populum ad devotionem Sanctorum, quorum precibus, & meritis sentiant se juvari. 5. Moneant, supernaturales operationes, quæ non sunt à Deo, procedere saltem ex tacito pacto cum Dæmone; & sic cum maxima injuria Creatoris. 6. Ostendant, Sanctos Viros abhorruisse semper vanas observantias, & superstitiones. 7. Eas ab Ecclesia semper fuisse damnatas, & pluribus in Diocessibus, inter casus reservatos comprehensas. 8. Negandam absolutionem Sacramentalem illis, qui antea moniti non emendantur. 9. Injungantur iisdem Poenitentia salutares, sed graves. 10. In concionibus, & sermonibus spiritualibus prædicent Parochi in detestationem superstitionum, & vanarum observantiarum, ut ab eis deterreant, & revocent plebes suas. 11. Moneantur Populi, ne statim remediis muliercularum credant, sed prius de eis Parochum consulant, ex *Trullenb. lib. 1. in Decal. c. x. dub. 11. num. 17.*

DECISIO OCTAVA.

A R G U M E N T U M.

Exponitur quid, & quotuplex sit maleficium? Quæ circumstantiæ sint perquirendæ à Confessario circa hoc peccatum? Quæ censuræ latae sint contra maleficos? Remedia præservandi filios à maleficiis.

S U M M A R I U M.

1. Maleficium quid, & quotuplex?
2. Maleficium amatorium quor modis fiat?
3. Maleficii Venefici species octo. Et quæ?
4. Maleficii circumstantia in Confessione exprimentur.
5. Malefici quibus penis, & censuris de jure afficiantur?
6. Remedia duodecim præservativa contra maleficia.

Ad infra scripta Quæsitæ, & Casus DD. Parochi, & Confessarii dixere.

AD PRIMUM. Quid sit Maleficium? Alii, esse Magiæ speciem, qua quis ope Dæmonis alteri damnum parat. Ex *Delrio disquis. Mag. lib. 3. quæst. 1.* Alii, esse vim, & potestatem aliis nocendi ex pacto expresse, vel tacito cum Dæmone, ex *Tambur. lib. 2. in Decal. cap. 6. §. 2. numer. 1.* Alii, esse artem nocendi aliis, Dæmonis potestate, ex *Tolet. lib. 4. c. 16.*

Ad Secundum. Quotuplex sit Maleficium? Plures plura ex *Delrio* adduxere; sed præcisè respondentēs convenerunt, esse Duplex Amatorium, & Veneficum. Primum fieri ad captandas delectationes carnales. Alterum ad damnificandum Proximum. *Delrio lib. 3. quæst. 1. & Tolet. d. lib. 4. cap. 16. num. 2.* Amatorium patrarī duobus modis, vel in corpore per cibum, & potum maleficiis compositum: vel extra corpus per unctiones membrorum, vel appositionem rerum maleficarum in cubiculis, in lectis, in vestibus. *Delrio lib. 3. quæst. 1. Sallés de S. Inquis. lib. 1. cap. 14. reg. 122. num. 280.* ubi advertit, esse de fide, quod nullis philtis amatoris ope Dæmonis potest voluntas hominis cogi ad peccatum. Veneficum, seu hostile fieri octo modis, & sic fortiri octo species subalternas. 1. Dicitur Somnificum, quo domesticis tanto somno opprimuntur, ut malefici commodè possint vel furari, vel filiolos opprimere. *Delrio d. lib. 3. quæst. 2.* 2. Dicitur Fascinatio, quædam mentis offuscatio, & est triplex poetica,

Philosophica, & Magica. *S. Th. 1. part. quæst. 117.* & præcipuè fit reciproco oculorum intuitu. *Delrio d. lib. 3. cap. 4. sect. 1. Sallés d. reg. 122. num. 296.* 3. Dicitur Veneficum, quo damnificantur homines à Sagis, & strigis, vel per contactum, vel per tempestates, vel per sufflationes, juxta exempla relata per *Delrio ubi supra quæst. 2.* 4. Dicitur Maleficium devovendi, per quod Dæmones ingrediuntur corpora hominum ad eos vexandos, & de modo agit. *Delrio d. cap. 4. sect. 7. & latius P. Gaspar Schottus Soc. Jesu in sua Physica Curiosa lib. 4. de mirabilib. energum. per totum.* 5. Dicitur Maleficium ligaminis, quo sponsi fiunt inhabiles ad matrimonii consummationem, juxta rit. *Decretal. de Frigidis. & maleficiatis, & patrat variis modis, de quibus Delrio d. lib. 4. cap. 4. sect. 8. & Sallés d. lib. 1. cap. 14. reg. 122. num. 298.* 6. Dicitur Maleficium odii, cum malefica faciunt suis præstigiis, ut conjuges se odio habeant. 7. Dicitur Maleficium oblivionis, quo conjux retrahitur à memoria suæ uxoris, & adducitur ad adulteram. *Delrio ubi supra sect. 9.* 8. Dicitur Maleficium incendiarium, quo malefici igne consumunt domos, fruges, ac humana corpora, ut latè demonstrat. *Delrio ibidem sect. 10. Sallés d. reg. 122. eruditè Schottus in d. sua Physica Curiosa lib. 1. p. 2. cap. 21 & seqq. & plenius mea Erotemata cap. 25. ubi DD.*

AD PRIMUM CASUM.

Quidam Penitens se accusat in confessione de patratō maleficio. Queritur, quas circumstantias debeat confessarius ab eo perquirere? Alii dicere tantum tres circumstantias. 1. Si fecerit pactum cum Dæmone, & habuerit commercium cum illo. 2. Si contra fidem peccaverit, illum adorando, vel Deum negando. 3. Quale damnum intulerit proximo, cui restitutio erit facienda? Ita ex *Tambur. de expedit. confess. lib. 2. cap. 2. §. 5. & in Decal. lib. 2. cap. 6. §. 1. num. 10.* Alii exactius scribendo notant septem circumstantias. 1. An inciderit in hæresim? 2. An pactum fecerit cum diabolo? 3. An illum adoraverit? 4. An res sacras adhibuerit? 5. An Deum negando à fide apostataverit? 6. An bona vel corpora offenderit? 7. An habeat libros, vel instrumenta ad maleficia, quæ S. Inquisitionis officio sint deferenda? Ita ex *Bonac. tom. 2. disputat. 3. quæst. 6. part. 5. & ex Marchantio lib. 3. tract. 3. lect. 2.* Ex *Sallés d. lib. 1. cap. 14. reg. 122. num. 260. & seqq.*

AD SECUNDUM CASUM.

Queritur: an committentes maleficia sint aliqua censura ligati, & an possint à quolibet confessario absolvi? Præmiserunt: In foro exteriori contra maleficos infligam esse penam mortis. l. 3. Cod. de malefic. aut alias corporales juxta qualitatem maleficiorum. *Farinac. de Delict. & pen. quæst. 20. num. 89.* Laurentius Prior in Praxi Crimin. Veneta Verb. Sortilegio pag. 124. In foro autem interiori, si malefici inciderint in hæresim, ligatos esse excommunicatione Papæ reservata per Bullam Cuna Domini. Quod si hæresim non contraxerint, possunt à quolibet confessario absolvi, quia nulla censura, saltem reservata, sunt affecti. *DD. apud Tambur. lib. 2. in Decal. c. 6. §. 2. num. 14. & 15. & Thesaur. de penis Eccles. part. 2. Verbo Superstitio cap. 1.* Excipiendam tamen esse reservationem Episcopalem, in quibus Diocessibus reperitur, ut latius demonstrant mea Erotemata d. r. 25. n. 21. & seqq.

AD

Qua remedia, & monita datus sit Parochus populo suo, ne filii, & filiae Philtris, seu maleficiis offendantur? Scripsere. 1. Quod Parentes doceant filios, & filias Dei timorem. 2. Quod recentes natos sollicitè curent baptizari. 3. Infantes orationes instruant, & se sacro Crucis signo munire. 4. Adolescentes, ut Doctrinam Christianam discant, diligenter curent. 5. Quod Missæ sacrificium devotè audiant, non solum diebus festis, sed si possunt, etiam feriatis. 6. Speciali cultu venerentur Deiparam Virginem, Angelum Custodem, & Sanctos. 7. In ætate debita constituti frequentent Sanctissima Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ. 8. Moneant eos se exercere in operibus Pietatis Christianæ, quia perit mesit Satanas piorum vigiliis, orationes, jejunia &c. ut dicebat, & docebat S. Antonius Abbas. 9. Deferrant reliquias Sanctorum, Agnos benedictos, Cereos, cum fide, & fiducia divini tutaminis. 10. Signent se mane, & sero Aquabenedicta, & præcipuè cum è lecto surgunt, & dormituri recumbunt. 11. Innocent sæpè sanctissima nomina JESUS, & MARIA. 12. In concionibus, & sermonibus ipsi Parochi piè, & doctè moneant, & hortentur genitores, ut à peccatis abstineant, præcipuè à blasphemis, perjuriis, fraudibus, & injustitiis; ac filios, & filias, ut caveant ab inobedientia parentum, à verbis obscenis, à mendaciis, & furtis, siquidem flagitia, & peccata sunt in causa, cur Deus permittat, homines per maleficia à Diabolo offendi, ut auctoritatibus, & exemplis demonstrat Martinus Delrius dist. lib. 3. quæst. 7. sect. 1. & luculenter P. Gaspar Schorus in prælaudata sua Phys. Curiosa lib. 4. cap. 14.

DECISIO NONA.

ARGUMENTUM.

Exponitur quid, & quotuplex sit Sacrilegium? Qui possint absolvere sacrilegium percussorem Clerici? An sit sacrilega delectatio turpis, dum peragitur res Sacra? Quibus mediis concilietur obsequium erga Ecclesiasticos?

SUMMARIUM.

1. Sacrilegii definitio.
2. Sacrilegii Species, ac divisio.
3. Clericorum percussores à quibus absolviendi?
4. Percussio alia levis, alia gravis.
5. Episcopus absolvit percussores Clericorum in XVII. casibus.
6. Concupiscere seminem, dum agitur res Sacra, an sit sacrilegium?
7. Ecclesiastici quibus mediis venerentur à laicis?

Ad infra scripta Quæstia, & Casus DD. Parochi, & Confessarii dixerunt.

AD primum. Quid sit sacrilegium? Alii, esse omne peccatum contra virtutem Religionis, quasi Sacri læsonem, Summ. Dian. Verb. Sacrilegium. Alii, esse violationem rei sacræ. Busemb. lib. 3. c. 2. dub. 2. & ex S. Thom. 2. 2. q. 99. art. 1. Alii, esse rerum sacrarum furtum. Ex Azorio p. 1. lib. 9. cap. 27. quæst. 1.

Ad Secundum. Quotuplex sit Sacrilegium? Concordant omnes, esse Triplex, Personale, Locale, & Reale, quia committitur vel contra personas sacras, vel loca, vel res sacras. Azor. & Busemb. ubi supra. Tambur. in Dec. lib. 2. cap. 6. §. 3. At quamcunque speciem subdividi, in Sacrilegium mentale, & explicitum. Item in Formale & objectivum. Item in Simplex, ut si per-

Doct. Clerici Tom. II. Lib. IX.

sona sacra rem habeat cum laica; & Duplex, ut si persona sacra se commisceat cum sacra. Caramuel in Theol. fundament. l. 1. fund. 45. num. 1029. & l. 2. fund. 57. num. 1075. & plenissime mea Erotemata à cap. 26. cum septem seqq. in quibus de omnibus Sacrilegiis differitur.

AD PRIMUM CASUM.

Quidam percussit Clericum. Queritur, à quo sit absol-
vendus? Præmiserunt omnes, quod contra percussores clericorum lata est excommunicatio in can. Si quis suadente diabolo. 17. q. 4. quæ est reservata summo Pontifici, ut notat Barbosa. ibid. & docet Thesaur. de pœnit. Eccles. p. 2. Verb. Injuria cap. 2. n. 1. Deinde circa propositum casum distinxerunt, vel percussio fuit gravis, vel levis? Si fuit levis, potest absolvi ab Episcopo. cap. pervenit, ubi DD. De Sent. Excom. Antonell. de Regim. milit. Eccl. lib. 8. cap. 1. Quando autem dicatur levis attenduntur circumstantiæ locorum, temporum, modi percussione, & ipsius læsionis. Belletus de favore Cler. can. §. 3. num. 34. Antonell. d. lib. 8. cap. 5. num. 3. Si verò percussio fuit gravis, solus Papa absolvit, seu Delegatus ab illo; nisi percussio sit secreta, vel facta sit à Monialibus, vel à clericis collegialiter viventibus, vel ab officiali Principis in reprimenda turba, vel ab habente legitimum impedimentum, quo non possit ad Sedem Apostolicam accedere; nam in prædictis casibus potest absolvere Episcopus, licet percussio fuerit gravis. Thesaur. d. p. 2. Verb. Injuria c. 2. Antonell. d. lib. 8. c. 5. Proinde alii ex Summa Sylvestrina Verb. Absol. 4. transcribere hæc carmina; quæ continent casus decem, & septem, in quibus Episcopus absolvit etiam in percussione gravi, videlicet.

Regula, Mors, Sexus. Hostis, Puer, Officialis, Delictuosus, Inops, Æger, Senexque, Sodalis, Janitor, Adstrictus, Dubius, Causa, Levis ictus, Debilis, absolvi sine summa Sede merentur.

1. Regula; idest si Regularis verberet Regularem. cap. Monachi 2. De sent. excom. 2. Mors, idest in articulo mortis omnis excommunicatus potest absolvi. Non dubium 5. eod. 3. Sexus, idest mulieres. Mulieres 6. eod. 4. Hostis. Idest, si percussor habeat capitales inimicitias, quibus impediatur ire Romam. cap. De cetero 11. Et c. Ea nascitur 13. eod. 5. Puer. Idest, qui nondum pervenit ad pubertatem. c. 1. & cap. ultim. eod. 6. Officialis; qui arciendo turbam casu, sed cum aliqua culpa, clericum percussit. cap. Si vero il. 1. de sent. excom. 7. Delictuosus; idest multum potens, & delicatus. d. cap. Mulieres. 6. & ibi glos. in Verb. Laborem eod. 8. Inops, idest qui suis manibus, & sudoribus vivit. cap. Quod de his. 26. eod. 9. Æger, idest infirmus morbo longo, vel periculoso. d. c. Quod de his. 10. Senex, idest major annorum 70. cap. Quamvis 58. eod. 11. Sodalis, idest si clerici collegialiter viventes se percutiant. cap. Quoniam 9. de vit. & honest. cler. 12. Janitor; Idest Ostiarius, si repellendo turbam percutiat clericum. d. c. Si vero 3. eodem 13. Adstrictus, idest qui non est in sua, sed in alterius potestate, & servitute. cap. Relatum, 37. de sentent. excom. 14. Dubius, cum scilicet quis est diffamatus de percussione, licet non convictus. cap. cum desideres 15. eod. 15. Causa, idest qui habet legitimam causam, scilicet impedimentum, non eundi Romam. d. cap. Quod de his. 26. eod. 16. Levis ictus; idest qui leviter percussit. d. cap. Pervenit 17. eod. tit. 17. Debilis, idest cæcus, vel claudus, vel membra habens